

ЗВІТ
за результатами проведення онлайн-анкетування
різних груп зацікавлених осіб
ОПП «Мова і література (англійська). Переклад»
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Метою проведення опитування є отримання об'єктивної інформації щодо пропозицій та зауважень до змісту обраної для обговорення освітньо-професійної програми (ОПП) з метою її вдосконалення та покращення якості підготовки фахівців.

Опитування проведене викладачами кафедри англійської філології. Для участі в анкетуванні запрошені різні групи зацікавлених осіб, зокрема, здобувачі вищої освіти, батьки здобувачів вищої освіти, абітурієнти, батьки абітурієнтів, випускники, роботодавці, науково-педагогічний персонал університету, адмінперсонал університету та інші зацікавлені особи. Всього в анкетуванні взяли участь 75 осіб.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Ваша електронна адреса (для подальшого обговорення Ваших пропозицій).
2. Яку групу зацікавлених осіб Ви представляєте?
3. Якщо Ви роботодавець, опишіть сферу Вашої діяльності та професійної зацікавленості.
4. Вкажіть Ваші пропозиції та/або зауваження щодо змісту обраної для обговорення освітньо-професійної програми.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ

І група зацікавлених осіб: здобувачі вищої освіти (29 %).

У цілому здобувачі освіти (ЗО) задоволені змістом ОПП «Мова і література (англійська). Переклад». Слушною є пропозиція щодо перенесення окремих складових освітнього компонента (ОК) «Теоретичний курс англійської мови» («Лексикологія», «Стилістика») на 4 рік навчання, що пояснюється

необхідністю формування відповідних компетентностей для лінгвістичного аналізу тексту під час складання атестаційного екзамену.

Окрім цього, ЗО пропонують збільшити обсяг практичних занять з ОК «Англійська мова». Перспективним вважають можливість отримання відповідного сертифікату, що засвідчує їх рівень володіння англійською мовою, та введення ОК, націлених на вивчення англійської мови для спеціальних цілей (юридичної, медичної, технічної англійської).

Цілком обґрунтованим є зауваження щодо збільшення кількості практичних занять із науково-технічного перекладу як одного із найбільш затребуваних у наш час. На думку ЗО, варто створити більше можливостей для проходження стажування в перекладацьких бюро чи міжнародних компаніях, а також участі ЗО у програмах міжнародного академічного обміну. Така практика дасть ЗО реальний досвід і підготує до професійної діяльності.

Доречним є введення окремого ОК, зорієнтованого на редагування та вичитку текстів, оскільки ці навички є особливо важливими для перекладачів та редакторів, а також прицільне вивчення на 3-4 курсах вузькоспеціалізованого перекладу, як-от: «Кінопереклад», «Медичний переклад», «Юридичний переклад», «Локалізація ігор» тощо.

II група зацікавлених осіб: батьки здобувачів вищої освіти (9 %).

Батьки здобувачів вищої освіти цілком задоволені ОПП, на якій навчаються їхні діти. Зауважують, що завдяки насиченості ОПП освітніми компонентами як філологічного, так і перекладацького спрямування мають чудову можливість інвестувати у майбутнє своїх дітей. Батьки пропонують збільшити кількість годин практичної підготовки, зокрема, занять, пов'язаних із реальними ситуаціями перекладу (наприклад, робота з технічними текстами, синхронний переклад, ведення переговорів). Це дозволить ЗО більш ефективно підготуватись до реальних викликів професії.

Окрім цього, розробка ОК, які поєднують переклад з іншими галузями, наприклад, з медіа, бізнесом, ІТ розширить можливості використання здобутих ЗО компетентностей у широкому контексті.

Доцільно також розглянути можливість залучення запрошених НПП із закордонних університетів чи партнерства з міжнародними організаціями для обміну досвідом.

III група зацікавлених осіб: абітурієнти (9 %).

Абітурієнти задоволені змістом ОПП, достатньою кількістю практичних занять з ОК перекладацького спрямування, зауважень не мають та готові вступати на обрану ОПП. Окрім цього, висловлюють велике бажання мати регулярну практику з носіями англійської мови.

IV група зацікавлених осіб: батьки абітурієнтів (9 %).

Батьки абітурієнтів стверджують, що загалом ОПП є гармонійно побудованою, містить достатню кількість ОК як загальної, так і професійної підготовки, опанувавши які майбутні випускники ОПП будуть конкурентоспроможними на ринку праці. Батьки абітурієнтів висловлюють пропозицію щодо збільшення кількості ОК практичного спрямування та розширення списку іноземних мов для вивчення на ОПП.

V група зацікавлених осіб: випускники (16 %).

У цілому опитані випускники задоволені змістом ОПП, яка включає ОК, вивчення яких дозволить ЗО здобути необхідні компетентності для майбутньої професійної діяльності. ОПП є сучасною та орієнтованою на розвиток професійних умінь та навичок ЗО, які у майбутньому зможуть працювати у сфері перекладу та стати висококваліфікованими перекладачами.

Випускники пропонують зменшити кількість теоретичних ОК, збільшивши при цьому кількість ОК практичного спрямування, насамперед практичних занять з ОК «Англійська мова» та практики на базі різноманітних установ (партнерських організацій та медійних компаній).

Окрім цього, випускники вважають доцільним ввести ОК або розробити окремі модулі ОК, які б розвинули у ЗО навички застосування штучного інтелекту та сфокусували увагу ЗО на різноманітних сучасних перекладацьких технологіях, зокрема програмах автоматизованого перекладу.

Заслуговує на увагу пропозиція щодо введення ОК або окремих модулів ОК із планування кар'єри.

VI група зацікавлених осіб: роботодавці (12 %).

До групи опитаних роботодавців увійшли особи, які працюють у сфері надання перекладацьких та освітніх послуг (власники перекладацьких агенцій та шкіл іноземних мов), ІТ-технологій, журналістики, музейної справи, міжнародного військового співробітництва, будівництва, в органах місцевого

самоврядування тощо.

Роботодавці вважають, що ОПП сформована з урахуванням вимог до сучасного ринку праці. Особливо цінними для роботодавців виявились такі ОК перекладацького спрямування, як «Практичний курс усного перекладу», «Практичний курс письмового перекладу» (зокрема, «Науково-технічний переклад»), «Бізнес-комунікація та переклад», оскільки чимало установ та організацій потребують фахівців-перекладачів, які можуть забезпечити якісний переклад, передусім науково-технічної документації. Також у реаліях сьогодення особливо на часі є ОК «Військовий переклад», оскільки військові перекладачі є ключовою ланкою успіху кінцевих користувачів зброї на фронті і майстрів у відновлювальних майстернях.

Слушною є пропозиція щодо необхідності включення до циклу професійної підготовки двох курсових робіт (однієї – з лінгвістики, другої – з перекладу або на вибір). Окрім цього, роботодавці пропонують збільшити кількість практичних занять із розмовної англійської мови задля мінімізації мовного бар'єру ЗО, а також ввести ОК, опанування яких уможливить якісну підготовку фахівців для вузькоспеціалізованого перекладу.

VII група зацікавлених осіб: науково-педагогічний персонал університету (8 %).

Науково-педагогічний персонал університету вважає, що представлена на розгляд освітньо-професійна програма дозволяє ЗО отримати ґрунтовні теоретичні знання і практичні навички, які є основою для успішної кар'єри в перекладацькій, літературознавчій та науковій сферах. ОПП є конкурентноздатною, рейтинговою, що засвідчується постійним високим конкурсом серед здобувачів бакалаврського рівня.

Водночас, з огляду на сучасні виклики глобалізації, міжкультурної інтеграції та цифровізації, існують можливості для вдосконалення програми з урахуванням нових потреб ринку праці. Одним із напрямів для покращення змісту ОПП є введення ОК, спрямованих на розвиток компетентностей у сфері міжкультурної комунікації. Запропоновано додати ОК «Міжкультурна комунікація та стратегії взаємодії», який міститиме такі аспекти: вивчення культурних відмінностей у комунікативних стратегіях; ознайомлення з особливостями комунікації в різних культурах, зокрема: європейські, азійські,

африканські, американські культурні моделі; розгляд невербальної комунікації, етикету та національних особливостей ведення переговорів тощо. Загалом, такий ОК стане важливим для формування сучасного фахівця, який буде не лише кваліфікованим філологом та перекладачем, а й ефективним учасником міжкультурного діалогу.

Науково-педагогічний персонал пропонує збільшити кількість аудиторного навантаження для ОК з перекладу, а також імплементувати дуальну освіту в навчальний процес, що значною мірою підвищить мотивацію ЗО до професійного зростання. Доцільним є також створення кластерів вибіркового ОК, які б дозволили додати до кваліфікації спеціалізацію, наприклад, «Юридичний переклад», «Художній переклад» тощо.

VIII група зацікавлених осіб: адмінперсонал університету (3 %).

Адмінперсонал університету зазначає, що ОПП є логічною та належно структурованою. Цікавою є пропозиція щодо чіткішого визначення профілю ОПП: підготовка класичного філолога чи вужче – перекладача. Власне перекладацька ОПП була б ще більш привабливою і перспективною.

IX група зацікавлених осіб: інші зацікавлені особи (4 %).

Інші зацікавлені особи зауважують, що ОПП містить достатньо ОК перекладацького спрямування, вивчення яких дозволить ЗО здобути необхідні компетентності для майбутньої професійної діяльності. Проведення регулярних зустрічей з роботодавцями, лекцій або майстер-класів від перекладачів-практиків, представників перекладацьких агенцій або міжнародних компаній умотивує ЗО та розширить їхнє уявлення про можливості майбутньої кар'єри.